

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Bilag 6: Oversigt og kort gennemgang af frontselskaber

FORSYNINGSSSEKRETARIATET AUGUST 2014
VERSION 2

Indholdsfortegnelse

Indledning	
Frontselskaber – Drikkevand	
Lemvig Vand og Spildevand A/S	2
Ringkjøbing-Skjern Vand A/S	2
Verdo Vand A/S	3
Horsens Drikkevand A/S	3
Silkeborg Vand A/S	3
Vestforsyning Vand A/S	4
Drikkevandselskaber som er ekskluderet fra fronten på forhånd	4
Drikkevandselskaber som er ekskluderet fra fronten efterfølgende	4
Frontselskaber – Spildevand	
Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S	5
Vesthimmerland Spildevand A/S	5
Aarhus Spildevand A/S	6
Lemvig Spildevand A/S	6
Guldborgsund Spildevand A/S	7
Selskaber som er ekskluderet fra fronten på forhånd	7
Selskaber som er ekskluderet fra fronten efterfølgende	7
Frontselskab for skønnede selskaber	
Hjerting Vandværk	8

1 Indledning

Som et led i Benchmarking 2015 identificeres de mest effektive forsyninger blandt hhv. drikke- og spildevandsforsyningerne. De mest effektive selskaber betegnes som *frontselskaberne*. Det er disse selskaber, som de resterende, mindre effektive forsyninger benchmarkes mod. Det vil sige, at selskabernes effektiviseringspotentialer beregnes via en sammenligning med frontselskaberne. Derfor er det nødvendigt med en særlig grundig kvalitetssikring af frontselskaberne.

Før fastsættelsen af fronten foretager Forsyningssekretariatet en indledende screening af samtlige selskabers indberetninger for at undgå, at fejlindberetninger indgår i disse beregninger. I denne screening sammenlignes selskabernes indberetninger til Benchmarking 2015 med indberetningen til Benchmarking 2014. Hvis der er en væsentlig afvigelse mellem de to års indberetninger, har selskabet fået en mail herom, hvor det er blevet bedt om at redegøre for afvigelsen. I år har ca. 290 drikke- og spildevandsselskaber modtaget en mail på grund af afvigelser for sidste års indberetning.

På baggrund af det kvalitetssikrede data er frontselskaberne for hhv. drikke- og spildevandsselskaberne blevet identificeret. Det undersøges, hvorvidt frontselskaberne er repræsentative i forhold til niveauet for de faktiske driftsomkostninger, den generelle drift og i forhold til størrelsen. Selskaber der ikke har indberettet til samtlige costdrivere, f.eks. selskaber som kun renser men ikke transporterer spildevand, er blevet udelukket på forhånd som frontselskab. Selskaber, der ikke har en årlig debiteret vandmængde over 200.000 m³ i både 2012 og 2013 kan ligeledes ikke udgøre et frontselskab. Desuden er selskaber med en reduktion i de faktiske driftsomkostninger fra 2012 til 2013 på over 20 pct. blevet udelukket fra at kunne indgå på fronten. De privatejede drikkevandsselskaber er ligeledes blevet ekskluderet fra fronten, da Forsyningssekretariatet vurderer, at deres omkostningsniveau ikke er sammenligneligt med de tidligere kommunalt ejede.

De selskaber, som lever op til ovenstående kriterier indgår i beregningen af fronten, hvor frontselskaberne identificeres. Hvert frontselskab er blevet kontaktet telefonisk eller på mail og er bl.a. blevet bedt om at svare på følgende spørgsmål:

- Forventes niveauet for de faktiske driftsomkostninger at være stabilt fremadrettet?
- Har selskabet en særlige (u)fordelagtig sammensætning af kunder?
- Har drikkevandsselskabet særlige indvindingsforhold, vandsamarbejder eller køb/salg af vand?
- Foretager drikkevandsselskabet nogle aktiviteter ift. grundvandsbeskyttelse?
- Hvilke udledningsforhold har spildevandsselskabet?

Nogle af de selskaber, som først er blevet identificeret som frontselskaber, er blevet taget af fronten på baggrund af deres svar på ovenstående spørgsmål. Det understreges, at dette ikke har nogen konsekvenser for det enkelte selskab. Den eneste effekt, det har at udelukke et selskab fra fronten, er at selskabernes eventuelle individuelle effektiviseringspotentialer reduceres. Derfor er det væsentligt at fremhæve, at ovenstående kvalitetssikring udelukkende fører til lavere beregnede potentialer for både drikke- og spildevandsselskaberne – alt andet lige. Dermed udviser sekretariatet en stor forsigtighed og konservatisme i beregningen af selskabernes effektiviseringspotentialer.

2 Frontselskaber – Drikkevand

I dette kapitel fremgår svarene på de spørgsmål, som frontselskaberne er blevet stillet, som følge af, at de udgør den effektive front for drikkevandselskaberne. Jf. ovenstående, så er selskaber med enten væsentlige reduktioner i de faktiske driftsomkostninger eller afvigelser på costdriver-niveau på forhånd ekskluderet fra fronten. Derud er nogle selskaber blevet ekskluderet i forbindelse med fastsættelsen af fronten og kvalitetssikringen af denne. Disse selskaber fremgår af side 4.

Første front

Lemvig Vand og Spildevand A/S

De faktiske driftsomkostninger

Selskabets faktiske driftsomkostninger for 2013 er reduceret med 9 pct. i forhold til 2012. Reduktionen skyldes blandt andet, at selskabet har arbejdet med effektivisering af arbejdsgangene. Selskabet har indført I-pads i driften og benytter sig af digital overvågning ved brug af bl.a. en Aquis-model. Derudover har selskabet omstruktureret ledelsesgruppen og forventer at kunne holde omkostningsniveauet for 2013 fremadrettet

Indvindingsforhold og grundvandsbeskyttelse

Selskabets indvindingsforhold er gode. Selskabet ilter og tilsætter kalk på det største vandværk. I andre vandværker foretager selskabet filtrering og normal beluftning. Selskabet har mulighed for at nedlægge et vandværk frem i tiden. Indvindingsforholdene er rigtig gode og reservoirs er store.

Selskabet har i 2013 arbejdet med at indføre BatiQuant og DDS samt beskyttelse af borer. I forhold til grundvandsbeskyttelse har selskabet ansat en geolog, og de forhandler med landmænd om opkøb af arealer/dyrkningsaftaler. Selskabet arbejder mod saltvandsindtræk og har kortlagt reservoirs. Selskabet har fået et tillæg for Miljø- og Service for at udføre disse aktiviteter. Ingen større kunder/industri.

Kundesammensætning

Selskabet har nogle store kunder; fiskemelsindustri hvor efterspørgsel efter vand varierer meget (fiskekvoter), samt en kemifabrik og nogle is-værker. Mens andre industrier har reduceret deres vandforbrug meget.

Ringkjøbing-Skjern Vand A/S

De faktiske driftsomkostninger

Selskabets faktiske driftsomkostninger for 2013 er reduceret med 12 pct. i forhold til 2012. Reduktionen skyldes blandt andet, mindre ikke-varige besparelser samt væsentlige varige besparelser. Det er derfor forventeligt, at selskabet kan opretholde omkostningsniveauet for 2013 fremadrettet.

Indvindingsforhold og grundvandsbeskyttelse

Selskabet er ikke underlagt særlige forhold, som gør sig gældende på dette punkt. Selskabet har Tranmose kildeplads sammen med to andelsselskaber, hvor det ejer ca. 78 % af Tranmose I/S. Selskabet står for at rense og behandle vandet, hvorefter de to selskaber modtager vandet.

Kundesammensætning

Selskabet har ikke mange industrikunder, men derimod 6.500 sommerhuse som kun bruger vand i korte perioder og ferietid. Selskabet har ca. 1.250 km ledning og sælger ca. 3.3 millioner m³ vand, hvilket ikke er meget taget nettes størrelse i betragtning.

Verdo Vand A/S

De faktiske driftsomkostninger

Selskabets faktiske driftsomkostninger for 2013 er steget med 5 pct. i forhold til 2012. Selskabet regner med at kunne opretholde omkostningsniveauet for 2013 fremadrettet, dog kan der forekomme små stigninger.

Indvindingsforhold og grundvandsbeskyttelse

Indvindingsforholdene er gode og de har rigeligt rent vand. Det behandles som type 2 i vandværk. Der er ingen usædvanlige omkostninger hertil. Grundvandsbeskyttelse foretager selskabet ikke, da det ikke er nødvendigt med de gode ressourcer de har.

Kundesammensætning

De har ingen større kunder, kun det lokale sygehus, som ikke aftager unormale store mængder.

Andet

Tilknyttede aktiviteter skyldes, at de står for faktureringen af hele Verdo Forsyning (vand, spild, el mm.).

Selskabet betaler selskabsskat på grund af historiske afskrivninger/overdragelse af aktiver fra kommunen. Dette forhold påvirker ikke selskabets faktiske driftsomkostninger.

Anden front

Horsens Drikkevand A/S

De faktiske driftsomkostninger

De faktiske driftsomkostninger for 2013 er steget med 5 pct. i forhold til 2012. Selskabet var ligeledes et frontsselskab i Benchmarking 2014, hvor de gav følgende forklaring på deres omkostningsniveau, som stadigvæk er gældende:

Niveauet for de faktiske driftsomkostninger for 2012 skyldes investeringer i aktiver, som kræver mindre vedligeholdelse. De har skåret forretningsområder fra. De har forhandlet sig til lavere pris aftaler på bl.a. elektricitet. De har foretaget en "naturlig" reduktion i personalet.

Indvindingsforhold og grundvandsbeskyttelse

Selskabet har en god adgang til gode ressourcer og rene borerer uden forureninger. Selskabet foretager grundvandsbeskyttelse, idet de har købt jord omkring borerer sammen med kommunen og Naturstyrelsen. Naturstyrelsen betaler for driften af disse arealer.

Kundesammensætning

Selskabet har en blandet og fordelagtig kundesammensætning.

Silkeborg Vand A/S

De faktiske driftsomkostninger

Selskabets faktiske driftsomkostninger for 2013 er steget med 1 pct. i forhold til 2012. 2013 har ikke været et specielt år vedrørende omkostningssammensætningen og omkostningsniveauet forventes at holde fremadrettet. Selskabet er dog i gang med at renovere et vandværk, hvilket kan øge omkostningerne, men det forventes ikke, at forøgelsen vil være væsentlig.

Indvindingsforhold og grundvandsbeskyttelse

Selskabet er ikke underlagt særlige forhold, som gør sig gældende på dette punkt.

Kundesammensætning

Selskabet har ikke en særlig kundesammensætning.

Vestforsyning Vand A/S

De faktiske driftsomkostninger

Selskabets faktiske driftsomkostninger for 2013 steg med 3 pct. i forhold til 2012. Selskabets faktiske driftsomkostninger har de sidste 4 år ligget på samme niveau uden de store udsving. Det er selskabets forventning at kunne opretholde samme omkostningsniveau fremadrettet.

Selskabets opskrift på at være et af Danmarks mest effektive forsyningsselskaber er langsigtede strategiplaner, decentral ledelsesstruktur, god infrastruktur og en god portion innovation.

Indvindingsforhold og grundvandsbeskyttelse

Selskabet har en god adgang til rene drikkevandsressourcer med en naturlig geologisk beskyttelse, opadrettede gradientforhold, god vandkvalitet mv. Der er lavet indsatsplaner for flere af selskabets vandværker, hvor indsats som opsøgning af "glemte borer" og opkøb af arealer/dyrkningsaftaler indgår som fremadrettede handlinger.

Selskabet har indført DDS og vil i løbet af 2014/2015 blive ISO 22.000 certificeret.

Kundesammensætning

Selskabet har enkelte store levedsmiddelkunder, som bruger meget vand og omkring 600 sommerhuse, som kun bruger vand i korte perioder og i ferietid. Derudover udgøres kundegruppen for en stor dels vedkommende af bykunder men også en betragtelig del af landkunder. Selskabet sælger omkring 3,6 mio. m³ vand, som distribueres i et cirka 1.100 km ledningsnet.

Drikkevandselskaber som er ekskluderet fra fronten på forhånd

Alle privatejede selskaber

Fanø Vand A/S (4-årigt prisloft)

Læsø Vand A/S (4-årigt prisloft)

AquaDjurs A/S (debiteret vandmængde under 200.000 m³ i 2012 og eller 2013)

Jammerbugt Forsyning A/S (debiteret vandmængde under 200.000 m³ i 2012 og eller 2013)

Rebild Vand A/S (debiteret vandmængde under 200.000 m³ i 2012 og eller 2013)

Vesthimmerland Vand A/S (debiteret vandmængde under 200.000 m³ i 2012 og eller 2013)

Ærø Vand A/S (debiteret vandmængde under 200.000 m³ i 2012 og eller 2013)

Kalundborg Overfladevand A/S (særlig costdriversammensætning)

Drikkevandselskaber som er ekskluderet fra fronten efterfølgende

Energi Viborg Vand A/S (fald i faktiske driftsomkostninger på 25 pct.)

Guldborgsund Vand A/S (fald i faktiske driftsomkostninger på 20 pct.)

3 Frontselskaber – Spildevand

I dette kapitel fremgår svarene på de spørgsmål, som frontselskaberne er blevet stillet, som følge af, at de udgør den effektive front for spildevandsselskaberne. Jf. ovenstående, så er selskaber med enten væsentlige reduktioner i de faktiske driftsomkostninger eller afvigelser på costdriver-niveau på forhånd ekskluderet fra fronten. Derud er nogle selskaber blevet ekskluderet i forbindelse med fastsættelsen af fronten og kvalitetssikringen af denne. Disse selskaber fremgår af side 7.

Første front

Skanderborg Forsyningsvirksomhed A/S

De faktiske driftsomkostninger

Selskabet har effektiviseret løbende, hvor det bl.a. har samlet ledelsen for driften af drikke- og spildevand til en samlet enhed og etableret selvstyrende enheder, hvilket har minimeret lønomkostningerne væsentlig. Desuden har selskabet igennem udbud og effektivisering af arbejdsgange opnået besparelser- bl.a. også ved hjemtagning af opgaver, der ellers blev lavet væsentlig dyrere ude af huset.

2013 har ikke været et specielt år vedrørende omkostnings sammensætningen og omkostningsniveauet forventes at holde fremadrettet, med mulighed for at effektivisere lidt yderligere over de næste par år. Selskabet har formået at reducere energiforbruget med 16 pct. i selskabet 4 års periode gennem centralisering, investering og forbedret vedligeholdelses- og serviceprogram for aktiverne.

Selskabet er udviklingsorienteret og har stor fokus på værdiskabelse for forbrugerne gennem bl.a. brugerdrevet innovation, hvor involvering af borgere skaber merværdi for slutbrugerne.

Udlederkrav

Selskabet har skrappe udlederkrav fra alle renseanlæg, da det udleder til søer.

Vedrørende miljømæssige tiltag, så betaler selskabet for oprensning af Sorte Sø. Selskabet har i 2013 opstartet en proces med at blive miljøcertificeret og er ved at indføre DSS. Endvidere har selskabet installeret moderne automatiseret styring af de største af dets renseanlæg, der minimerer risikoen for menneskelige fejl samt optimere renseprocesserne.

Kundesammensætning

Selskabet har en stor kunde i Skanderborg Festival, der afleder ca. 0,6 % af den samlede mængde. Skanderborg Festival er som omkostningselement ufordelagtig for selskabet, da denne sætter pres på vores kapacitet, der gør, at det skal have mandskab, kemikalier og andre aktører, der skal sikre forsyningen i den ene uge Festivalen afholdes. Selskabet anvender således væsentlig flere ressourcer på denne ene kunde og denne omsætning, end det gør på andre kunder forholdsmæssigt.

Anden front

Vesthimmerland Spildevand A/S

De faktiske driftsomkostninger

Selskabets faktiske driftsomkostninger for 2013 er steget med 1 pct. i forhold til 2012. Selskabet forventer at holde niveauet for de faktiske driftsomkostninger fremadrettet. Selskabet var ligeledes et frontselskab i Benchmarking 2014, hvor de gav følgende forklaring, som stadigvæk er gældende for deres omkostningsniveau:

Niveauet for faktiske driftsomkostninger for 2012 skyldes bl.a. en reduktion i personalet. Fem stillinger er ikke blevet genbesat. Der er ansat en ny driftschef og gennemført en omorganisering for at opnå effektiviseringer. Selskabet forventer at opretholde det samme niveau. Dog vil en langsigtet satsning på separering af regn- og spildevand føre til effektiviseringer

Kundesammensætning

Selskabet har en stor kunde, som udleder ca. 500.000 m³. Det er fordel for selskabet nu. Men på sigt vil trappemodellen samt effektiviseringer på selskabet reducere denne fordel.

Selskabet er i gang med at gennemføre en separering på ledningsnettet. Samtidigt udskifter de gamle ledninger. De er nået 1/3 og er færdige om 15-20 år. I et af områderne har man forsømt ledningsnettet, hvor investeringerne her er omfattende.

Selskabet behandler hovedsageligt A-slam. En enkelt kunde udleder lidt C-slam. A-slammet spredes på landbrugsjord. Stigende priser på udbringning på landbrugsjord, pga. konkurrence fra landmænd, tvinger selskabet til at køre længere med slammet. Et af selskabets renseanlæg har biogasanlæg. Det er uvist om der er fordele/ulemper ved dette. På længere sigt kan det være mere rentabelt, hvis priser på deponering af A-slam stiger. De tilsætter kalk for at hygiejniserer, og presset slammet før udbringning.

Udlederkrav

Selskabet har skærpet udlederkrav, da de udleder til Limfjorden. De har ikke opnået Miljø- og Servicemål for skærpede udlederkrav. De har et aktivt-slamanlæg til at reducere fosfor i spildevandet.

Aarhus Spildevand A/S

De faktiske driftsomkostninger

Selskabet har reduceret de faktiske driftsomkostninger for 2013 med 3 pct. i forhold til 2012. Faldet i de faktiske driftsomkostninger skyldes en målrettet effektiviseringsstrategi. Centralisering af anlæggene, energioptimering og ressourceudnyttelse er nogle af tiltagene. Selskabet tror på, at omkostningsniveauet holder fremadrettet.

Udlederkrav

Selskabet har strenge udlederkrav. Det har skærpede krav til fosforudledning og ønske om badevandskvalitet i Brabrand Sø, Aarhus Å og Aarhus Havn.

Kundesammensætning

Ca. 80 pct. af vandforbruget i Aarhus er husholdningsforbrug og det slår igennem på spildevandssiden, hvilket ikke er fordelagtigt for selskabet.

Lemvig Spildevand A/S

De faktiske driftsomkostninger

Selskabet har øget de faktiske driftsomkostninger for 2013 med 1 pct. i forhold til 2012. Selskabet har lagt vagtordninger sammen og udnyttet synergier mellem drikke- og spildevand. Selskab regner med at opretholde FADO-niveauet.

Udlederkrav

Selskabet har et særligt bioanlæg, Spar 2 (Krüger), da de udleder til Limfjorden.

Ledninger

Selskabet har gamle ledninger, og kæmper dermed mod indsvivning.

Kundesammensætning

Selskabet behandler vand fra fiskeindustrien. De har et særligt anlæg til at behandle vand fra

disse virksomhed, har de særligt anlæg. Hvorvidt dette anlæg udnyttes fuldt ud, afhænger af om, hvor aktive selskaberne i fiskeindustrien er.

Guldborgsund Spildevand A/S

De faktiske driftsomkostninger

Selskabet har reduceret de faktiske driftsomkostninger for 2013 med 1 pct. i forhold til 2012. Selskabet forventer løbende at kunne effektivisere driften, så omkostningerne vil være fortsat faldende.

Udlederkrav

Selskabet oplyser, at det ikke har særlige udlederkrav.

Kundesammensætning

Kundesammensætningen er en blanding af land og by, med hovedvægt på land samt let industri uden atypiske forhold.

Renseanlæg

Selskabet har lidt over 20 renseanlæg. Selskabet oplyser, at det er en sammenlægning af 7 kommuner og at de derfor har haft mange renseanlæg. De er ved at sammenlægge deres renseanlæg, da det ikke kan betale sig at have flere renseanlæg. De forventer at reducere antallet af renseanlæg til 10 renseanlæg. De har allerede lukket en række renseanlæg siden kommunesammenlægningen.

Selskaber som er ekskluderet fra fronten på forhånd

Alle spildevandsselskaber som enten kun transporterer eller renser spildevand
Fanø Vand A/S (debiteret vandmængde under 200.000 m³ i 2012 og eller 2013)
Læsø Vand A/S (debiteret vandmængde under 200.000 m³ i 2012 og eller 2013)
Samsø Spildevand A/S (debiteret vandmængde under 200.000 m³ i 2012 og eller 2013)

Selskaber som er ekskluderet fra fronten efterfølgende

Lolland Spildevand A/S (fald i faktiske driftsomkostninger på 26 pct.)
Solrød Spildevand A/S (fald i faktiske driftsomkostninger på 21 pct.)
Greve Spildevand A/S (et særligt år pga. erstatningssag)
Langeland Spildevand ApS (kan måske ikke opretholde lave omkostningsniveau)

4 Frontselskab for skønnede selskaber

Nogle selskaber har ikke indberettet de nødvendige oplysninger til benchmarkingen 2015. Forsyningssekretariatet har i henhold til prisloftbekendtgørelsens § 7 skønsmæssigt fastsat disse oplysninger.

Efter Forsyningssekretariatets vurdering bør selskabet ikke blive stillet bedre end selskaber, som har foretaget en korrekt indberetning. Da de manglende oplysninger indebærer en generelt større usikkerhed om det opgjorte effektiviseringspotentiale, har Forsyningssekretariatet ved den skønsmæssige fastsættelse af selskabets individuelle effektiviseringskrav ikke taget de samme forsigtighedshensyn¹, der ellers ville blive foretaget ved vurderingen af et selskabs individuelle effektiviseringskrav.

Dette betyder blandt andet, at for de selskaber, der ikke har indberettet alle oplysninger til benchmarkingen, er det Forsyningssekretariatets vurdering, at de tidligere private vandværker her kan udgøre fronten.

Fronten for benchmarkingen i prislofterne for de skønnede selskaber udgøres af:

Hjerting Vandværk

- » Selskabets faktiske driftsomkostninger for 2013 er steget med 6 pct. i forhold til 2012
- » Selskabet har alle seks costdrivere, der anvendes i benchmarkingen for drikkevands-selskaberne.

¹ ”Resultatorienteret benchmarking af vand- og spildevandsforsyningerne - Fastsættelse af individuelle effektiviseringskrav for prisloftet 2014”